

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

เรียน ประธานคณะกรรมการ อพวช.

คณะกรรมการตรวจสอบขององค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) ประกอบด้วย กรรมการอิสระจำนวน ๓ ท่าน ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์พสุ เดชะรินทร์ เป็นประธานกรรมการ นางสาวอรรพมา เวชชาชีวะ เป็นกรรมการ และรองศาสตราจารย์ วาทีรียาตรีพร ลิขิตานนท์ เป็นกรรมการ ในระหว่างปีมีการการผู้แทนกระทรวงศึกษาเป็นกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วย นายวัลลพ สงวนนาม ดำรงตำแหน่งระหว่างเดือนตุลาคม - เดือนธันวาคม ๒๕๖๕ และนายคมกฤช จันทร์ขจร ดำรงตำแหน่งเดือน มกราคม ๒๕๖๖

คณะกรรมการตรวจสอบซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ โดยได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการ อพวช. ให้ปฏิบัติหน้าที่ในการสอบทานข้อมูลและแผนงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรายงานทางการเงิน และรายการเกี่ยวโยงหรือรายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับ อพวช. รวมถึงให้คำแนะนำในเรื่องระบบควบคุมภายในต่อผู้บริหาร ส่งเสริมและผลักดันให้ อพวช. มีการปฏิบัติตามข้อพึงปฏิบัติที่ดี เพื่อให้ อพวช. มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยถือปฏิบัติตามแนวทางของคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับคณะกรรมการตรวจสอบในรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง และกฎบัตรว่าด้วยการตรวจสอบภายในของคณะกรรมการตรวจสอบ อพวช. พ.ศ. ๒๕๖๔

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมทั้งสิ้น ๘ ครั้ง มีฝ่ายบริหารระดับสูง หัวหน้าสำนักตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชี (สตง.) และผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีการประชุม ๑ ครั้งที่มีวาระที่เป็นการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชี (สตง.) โดยไม่มีฝ่ายบริหารระดับสูงร่วมประชุมด้วย ในการประชุมแต่ละครั้ง คณะกรรมการตรวจสอบได้พบปะอย่างอิสระกับฝ่ายบริหาร หัวหน้าสำนักตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี (สตง.) เพื่อทบทวนและประเมินเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีและการเงิน ผลการดำเนินงาน การควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และแผนการตรวจสอบ นอกจากนั้น คณะกรรมการตรวจสอบยังได้สอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินและรายงานทางการเงิน ให้คำแนะนำแก่ฝ่ายบริหาร ในการแก้ไขหรือลดจุดอ่อนในการควบคุมภายในและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับ อพวช. โดยมีการปฏิบัติหน้าที่ที่สำคัญ ดังนี้

๑. สอบทานความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน และสอบทานค่าธรรมเนียมตรวจสอบ งบการเงิน โดยประชุมปรึกษาหารือร่วมกับผู้ตรวจสอบบัญชี สำนักงบประมาณ (สตง.) มีความเห็นว่า รายงานทางการเงินปฏิบัติตามถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการ

ตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ และขอให้ สตง.รายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ อย่างน้อยไตรมาสละ ๑ ครั้ง หรือเมื่อพบประเด็นที่มีนัยสำคัญ

๒. สอบทานผลการวิเคราะห์ทางการเงิน และผลการเบิกจ่ายงบประมาณ โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้ค่าใช้จ่ายผันแปรที่ลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณที่ผ่านมา

๒) การแบ่งหมวดในการวิเคราะห์รายการเงินกันเหลื่อมปี

๓) การพิจารณาการเบิกจ่ายที่ล่าช้าในภาพรวมขององค์กร และเร่งรัดการดำเนินงานหน้างานให้เป็นไปตามวงจรงานที่กำหนด

๔) ศูนย์นวัตกรรมแห่งอนาคต (Futurium) ควรแยกรายการเบิกจ่ายค่าก่อสร้าง และค่าควบคุมงาน เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุแนวทางการแก้ไขปัญหาได้ตรงประเด็น

๕) การวิเคราะห์ Cost to income ให้เปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลัง ๕ ปี เพื่อให้ทราบถึงความผันผวนของตัวเลขว่าเกิดจากสาเหตุใด เช่น เป็นไปตามฤดูกาล หรือว่ามีเหตุการณ์พิเศษเกิดขึ้น

๖) งบลงทุนหมวดครุภัณฑ์ อพวช. ควรพิจารณาเริ่มดำเนินการให้เร็วขึ้นจากปกติ โดยเริ่มดำเนินการในกระบวนการที่สามารถดำเนินการได้ก่อนปีงบประมาณเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่ล่าช้า

๓. สอบทานการกำกับดูแลที่ดี เกี่ยวกับกระบวนการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) พิจารณาการตั้งค่าความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และระดับความเบี่ยงเบนที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance) ภายใต้อาณัติปัจจุบัน เพื่อกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงให้ได้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพเพียงพอ

๒) พิจารณาประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ในแต่ละประเด็นก่อนที่ผลการดำเนินงานจะเกิดขึ้นจริง โดยการมองไปข้างหน้า (Looking forward) เพื่อกำหนดมาตรการบริหารความเสี่ยงได้ครอบคลุมและตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น

๓) พิจารณากำหนดทิศทางกลยุทธ์ของ อพวช. ว่าจะกำหนดแนวทางกลยุทธ์แบบไหนที่ อพวช. กำลังมุ่งหน้าไปสู่อนาคต เช่น แบบ Adaptive หรือแบบ Shaping หรือแบบ Visionary และให้คำนิยามของกลยุทธ์ให้ชัดเจนพร้อมกับการสื่อสารให้ทราบทั่วทั้งองค์กร จะทำให้การขับเคลื่อนไปทั้งระบบจากผู้บริหารไปจนถึงผู้ปฏิบัติงาน

๔. สอบทานการกำกับดูแลที่ดี โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) การสอบทานผลการปฏิบัติงานและการจัดการ Enabler ทั้ง ๗ ด้าน โดยเชิญผู้รับผิดชอบเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการตรวจสอบ มีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

- ด้านการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎหมาย (Governance Risk and Compliance : GRC) ในภาคเอกชนบางแห่งการปฏิบัติตามนโยบาย

กฎระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายต่าง ๆ จะอยู่ภายในการกำกับดูแลของการบริหารความเสี่ยง โดยผู้บริหารคนเดียวกัน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการได้อย่างครอบคลุม

- ด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้เสียและลูกค้า ความมอบหมายให้แต่ละกองเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง หรือมีเจ้าภาพหลัก และให้ยกตัวอย่างให้เห็นถึงประโยชน์ของการรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย

- ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล ควรดำเนินการ หัวข้อการกำกับดูแลและการบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ขององค์กร (Data Governance Big Data Management) ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ จะมีผลต่อหัวข้ออื่น ๆ ด้วย และยินดีประสานงานกับสำนักพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (Digital Governance Agency : DGA) เป็นพี่เลี้ยงให้กับ อพวช.

๒) สอบทานผลการดำเนินงานประจำปีของรัฐบาลดิจิทัล ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ในมิติ การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ และมิติผลการดำเนินงานของรัฐบาลดิจิทัล มีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

- เรื่องระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการ อพวช. ควรเปรียบเทียบเกณฑ์มาตรฐาน (Benchmark) กับพิพธิภัณฑ์ของต่างประเทศ หรือหน่วยงานที่มีภารกิจลักษณะเดียวกับ อพวช. ว่าสามารถดำเนินงานได้คะแนนสูงสุดเท่าไร เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนในการเจรจากับผู้ประเมินได้อย่างสมเหตุสมผล

- เรื่องความสามารถในการบริหารแผนลงทุน เป็นความเสี่ยงขององค์กร อพวช. ควรพิจารณาว่ามาตรการบริหารความเสี่ยงในปัจจุบันครอบคลุมหรือไม่ กรณีมีเหตุการณ์ที่สำคัญที่เป็นปัญหา ควรนำเสนอคณะกรรมการ อพวช. เพื่อพิจารณากำหนดมาตรการบริหารความเสี่ยงช่วยอีกช่องทางหนึ่ง และพิจารณามาตรการรองรับสำหรับการอุทธรณ์เมื่อมีการฟ้องร้องเกิดขึ้นด้วย

๓) ประชุมร่วมกับฝ่ายบริหาร เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ ผลการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และประสิทธิผลของการดำเนินงาน รวมถึงปัญหาอุปสรรค สาเหตุผลกระทบในการดำเนินงาน และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- พิจารณานหาแนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับศูนย์นวัตกรรมแห่งอนาคต (Futurium) ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาเดิม ๆ และทำให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

- พิจารณาการศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานหรือองค์กรที่ดำเนินงานในลักษณะเดียวกับ อพวช. เพื่อศึกษาการดำเนินการเข้าถึงลูกค้า และการใช้ประโยชน์ของข้อมูลที่ได้มาอย่างไร

- พิจารณาจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยให้วิเคราะห์หาปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อนำไปบริหารจัดการ โดยการมองในอนาคต ให้วิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดของความเสี่ยงต่าง ๆ และจัดทำแผนเพื่อรับมือกับความเสี่ยงนั้น ๆ และการนำข้อผิดพลาดในอดีตมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการแก้ไข

๔) สอบทานประเด็นข้อชี้แจงจดหมายจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (Management Letter) เรื่องการจัดงานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ มอบหมายให้สำนักตรวจสอบภายใน รายงานความคืบหน้าผลการปฏิบัติงานให้ทราบอย่างสม่ำเสมอ

๕) สอบทานผลการปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีของคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติงาน และข้อเสนอแนะ ดังนี้

- ทบทวนและปรับปรุงกฎบัตรว่าด้วยการตรวจสอบภายใน และคู่มือการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการตรวจสอบ

- สอบทานและทบทวน แบบประเมินตนเอง มีข้อเสนอแนะให้จัดทำแนวทาง/คู่มือ เกี่ยวกับการรายงานผลในเชิงส่งสัญญาณเตือนล่วงหน้า (Early Warning)

- กำหนดแนวทางการนำ Skill Matrix มาใช้ ทบทวนการกำหนดแนวปฏิบัติการสรรหา แต่งตั้ง และแนวทางการพัฒนาตนเอง ของคณะกรรมการตรวจสอบ

๕. การกำกับดูแลให้ อพวช. มีระบบการตรวจสอบภายในที่ดี โดยมีความเห็นและ ข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ทบทวนและปรับปรุงกฎบัตรว่าด้วยการตรวจสอบภายใน และคู่มือการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายใน

๒) พิจารณาความเหมาะสมของโครงสร้าง กรอบอัตรากำลัง งบประมาณ ทรัพยากรอื่น และการแต่งตั้งโยกย้าย พิจารณาความดีความชอบของผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน และผู้ตรวจสอบ ภายใน

๓) ทบทวนและอนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปีงบประมาณ และแผนการตรวจสอบ เชิงกลยุทธ์ ๕ ปี

๔) สอบทานแนวทางการรักษาผู้ตรวจสอบภายในที่ได้รับประกาศนียบัตรทางวิชาชีพ หรือผู้ ตรวจสอบภายในที่มีความสามารถไว้กับองค์กร

๕) สอบทานการพัฒนาและการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน ดังนี้

- สอบทานผลการปฏิบัติงานตามแนวทางการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงาน ตรวจสอบภายในภาครัฐจากภายนอกองค์กร

- สอบทานและอนุมัติแผนพัฒนาบุคลากรสำนักตรวจสอบภายใน

- สอบทานและทบทวนแบบประเมินตนเอง (Self Assessment)

- สอบทานและทบทวนแบบประเมินความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยผู้ที่เกี่ยวข้อง และต่อหน่วยรับตรวจ

- สอบทานและอนุมัติแผนกลยุทธ์การปรับปรุงงานตรวจสอบภายใน

๖) สอบทานรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบภายใน และติดตามผลการ ปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจตามข้อเสนอแนะ รายไตรมาส

• สอบทานแนวปฏิบัติการให้คำปรึกษาแบบเชิงรุก มีข้อเสนอแนะให้จัดทำ Infographic ให้ความรู้ในประเด็นที่ควรทำและไม่ควรทำเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ ต่าง ๆ หรือประเด็นที่น่าสนใจ (Hot Issue)

• สอบทานรายงานผลการคำปรึกษา และรายงานผลความพึงพอใจผู้รับบริการ

• สอบทานและอนุมัติแบบประเมินผลด้านการให้คำปรึกษา โดยผู้บริหารระดับสูง และ คณะกรรมการตรวจสอบ ผลการการประเมิน

คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่า การบริหารและการดำเนินงานของ อพวช. มีการพัฒนาด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการความเสี่ยง มีการจัดวางระบบการควบคุมภายในที่ดี มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการดำเนินงานให้เป็นไปตามบันทึกข้อตกลงประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ ทั้งมีการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ มีดีผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ และมี Core Business Enablers รายงานทางการเงินมีการเปิดเผยข้อมูลครบถ้วน เพียงพอ มีการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปฏิบัติตามจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์กร และไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(รองศาสตราจารย์พสุ เดชะรินทร์)

ประธานกรรมการตรวจสอบ

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ